

16:e söndagen efter Trefaldighet

Kyrkoherde em. Sten Rydh, 2026-09-20

Söndagens ämne: Frigjorda ur förgängelsens trældom.

Epistel: Rom. 8:18–23. Skapelsens längtan.

Evangelium: Luk. 7:11–17. Änkans son i Nain.

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar dig för att du har övervunnit synden, döden och djävulen. Kom med din helige Ande och skänk oss genom ordet och sakramenten den sanna tron i våra hjärtan så att vi blir evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext 3 årg.: Joh. 5:19–21. Jesu makt att ge liv.

Jesus sade till judarna: ”19 Jag säger er sanningen: Sonen kan inte göra något av sig själv, utan bara det han ser Fadern göra. Vad Fadern gör, det gör också Sonen. 20 Fadern älskar Sonen och visar honom allt han gör, och större gärningar än dessa ska han visa honom så att ni blir förundrade. 21 För liksom Fadern uppväcker de döda och ger dem liv, så ger också Sonen liv åt vilka han vill.”

Dagens ämne är i vår evangeliebok: ”Frigjorda ur förgängelsens trældom”. Det betyder på modern svenska ”Befriade från dödens slaveri”. Genom synden har hela människosläktet blivit slavar under synden, döden och djävulen. Denna bibliska lära måste idag förkunnas med all kraft. Utan den läran blir allt tal om Jesu försoning meningslöst. Låt oss ta ett exempel från det världsliga livet. Om någon t.ex. skulle säga: ”Vi måste vara tacksamma för att Sverige inte längre är ockuperat av Kina!” Då blir svaret givetvis: Vi har väl aldrig varit ockuperade av Kina!? Du har fel. Vi är ett fritt land som aldrig har varit ockuperade av Kina eller något annat land. Du måste läsa på Sveriges historia lite bättre!

Men på liknande sätt resonerar idag väldigt många nutidsmänniskor i fråga om det andliga livet, religionen och kristendomen. De säger: Vi kan inte acceptera den gamla läran att hela människosläktet skulle vara fångar under djävulen ända ifrån syndafallets dagar. Den läran är föråldrad och felaktig. Berättelsen om Adam och Eva stämmer inte med modern vetenskap. Evolutionen har bevisat att utvecklingen av både djur och människor har pågått i miljontals år och ständigt går vidare. Läran om djävulen och syndafallet hör hemma på medeltiden, men nu har upplysningen för länge sedan kommit. Människan måste vara god innerst inne. Därför måste också kyrkan anpassa sig till den moderna tiden! Den gamla läran om att Kristus har kommit för att frigöra hela världen från slaveriet under synden, döden och djävulen kan inte vara sann eftersom vi aldrig varit fångar! Därför måste man istället ha en modernare tolkning som bättre passar i vår tid. Så resonerar sekulariserade människor idag, och även många företrädare för de stora, ekumeniska samfundet.

Och faktiskt har de rätt i sin logik. Om det syndafall Bibeln så tydligt och klart talar om inte är en historisk verklighet är inte heller läran om ”förgängelsens trældom” sann. Talet om slaveriet under synden, döden och djävulen stämmer inte med våra moderna tankar. Och därför kan inte Jesus vara något annat än en mänsklig profet med mänskliga fel och brister, bunden av sin tids föråldrade föreställningar. Även han måste ibland ha tagit miste i sina påståenden. Så har också den moderna, liberala teologin fått lov att omtolka hela det kristna budskapet. Jesu befrielse av mänskligheten beskrivs då som en politisk kamp mot det onda man ser i världen: krig, förtyck, sociala orättvisor, fattigdom, hungersnöd. Det man kallar ”frälsning” innebär då endast att alla goda krafter ska hjälpas åt att förbättra samhället. Och falsk lära blir då – som en tidigare ärkebiskop rätt nyligen sade – att man har en felaktig

uppfattning om hur våra skogar ska skötas! I denna förvärldsligade tolkning av kristendomen blir Jesus bara ett föredöme och hans lära blir då bara ett oklart tal om att vi ”ska älska varandra” och med gemensamma krafter försöka att förbättra världen. Denna s.k. kärlek kommer då också omfatta sådant som Bibeln klart förbjuder.

Men Bibeln talar tydligt och klart om Guds vrede över synden och om att Jesus tog på sig straffet för våra synder och därigenom befriade världen från slaveriet under djävulen. Men allt sådant måste i nutiden omtolkas som en from önskan att allting ska bli bättre om vi bara hjälps åt. Döden ser man inte heller som Guds straff över synden, utan som ett naturligt utslocknande. När man ändå inte kan komma ifrån att det är något hemskt med döden, hoppas ändå somliga på att vetenskapen ska gå framåt så mycket att vi inte längre behöver dö alls. Eller säger man att döden endast är ett utslocknande och att ingenting alls finns efter döden. Detta är en tröstlös lära.

Men Bibeln har en klar och tydlig lära om döden och det eviga livet. Bibeln betonar att Jesus inte endast är en profet, utan samtidigt Guds evige Son, som har blivit människa. Eftersom han har uppstått från döden ska också vi få uppstå. Det är ett pålitligt löfte. Den som nu tror på Jesus som sann Gud av evighet måste med nödvändighet också tro på hans ord om uppståndelsen. De som varit anhängare av den utslätade kristendomen måste lämna den sekulariserade synen och tänka om radikalt. När saltet har mist sin sälta duger det inte till någonting. Det är omöjligt att förena det moderna, sekulariserade tänkandet med Bibelns lära om Kristus. Antingen har bibelkritikerna rätt, och då är den klassiska, bibliska kristendomen falsk. Eller har Kristus rätt, och då har modernismen fel. Vad säger då Bibeln själv?

I vår predikotext står det: *”För liksom Fadern uppväcker de döda och ger dem liv, så ger också Sonen liv åt vilka han vill”* (v 21). Det innebär att Kristus liksom sin Fader har makt över både livet och döden. Jesus säger här: *”Sonen kan inte göra något av sig själv, utan bara det han ser Fadern göra. Vad Fadern gör, det gör också Sonen”* (v 19). Gud är ju den som har skapat allt liv. Ingenting i naturen har kommit till av sig självt. Det gäller galaxerna, vårt solsystem och jorden lika väl som växtlivet, djurlivet och alla människor. Ingenting har kommit till av sig självt. Den evige, allsmåttige Guden, vår himmelske Fader, har skapat allting och uppehåller det också idag. Han skapar ständigt nytt och det är han som t.ex. gör så att en ny människa blir till i befruktningsögonblicket. Det är han som har skapat våra komplexa hjärnor och nervsystemet och våra underbara kroppar. Det märkliga är att också Sonen, Jesus Kristus, är ett med sin Fader av evighet och samtidigt en människa av samma natur som vi. Jesus säger också uttryckligen: *”Jag och Fadern är ett”* (Joh. 10:30). Och i början av Johannesevangeliet står det:

”I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. Han var i begynnelsen hos Gud. Allt blev till genom honom, och utan honom blev ingenting till av det som är till. I honom var liv, och livet var människornas ljus. Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det” (Joh. 1:1–5).

Det är alltså klart att Bibeln lär att Jesus Kristus är sann Gud av evighet. När Jesus gick på jorden bevisade han både med ord och gärning att han verkligen är ett med Fadern. Han är allsmåttig och har makt över både liv och död. Han uppväckte änkans Son i Nain som evangeliet berättar om. När Jesus sade till den döde på bären: *Unge man, jag säger dig: Stå upp!* så skedde också undret. Den döde satte sig upp och började tala.

Ett par andra bibliska händelser: När Jesus ropade till *den döde Lasarus* med hög röst: *”Lasarus, kom ut!”*, så kom den döde verkligen ut ur klippgraven, med fötter och händer inlindade i bindlar och med ansiktet täckt av en duk (Joh. 11:43). Och när Jesus kom till en

liten död flicka tog han barnets hand och sade till henne: *"Talitha koum!"* Det betyder: *"Flicka, jag säger dig, stå upp!"* Då blev flickan levande igen (Mark. 5:41).

Nu är det klart att både profeterna och apostlarna vid vissa tillfällen också gjorde under och även uppväckte döda. Men om ingen enda av dessa står det att de var gudomliga personer som gjorde under av egen kraft. Tvärtom sade t.ex. Petrus när han botat den förlamade mannen vid tempelporten: *"Israeliter! Varför är ni förvånade över det här? Varför stirrar ni på oss, som om vi av egen kraft eller fromhet hade gjort att han kan gå? Nej, Abrahams, Isaks och Jakobs Gud, våra fäders Gud, har förhärsligt sin tjänare Jesus"* (Apg. 3:12f).

Av dessa exempel och av Jesu egna ord kan vi vara vissa om att han också efter döden kommer att uppväcka alla människor. De troende kommer då att få evigt liv och de som dött i otro får evig förtappelse. Detta säger Jesus mycket klart i det stora kapitlet om domens dag (Matt. 25:31–46), som slutar med orden: *"Och dessa ska gå bort till evigt straff, men de rättfärdiga till evigt liv"* (v. 46).

Endast Gud är Herre över både liv och död. Han är den treenige Guden, Fadern, Sonen och den helige Ande. Därför sker det kristna dopet också i den treenige Gudens namn: *"Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar! Döp dem i Faderns och Sonens och den helige Andes namn"* (Matt. 28:18f). Med de orden förkunnar ju Jesus att han har all makt i himlen och på jorden, liksom Fadern och Anden. Han förkunnar också att han vill ge oss det eviga livet genom dopet och tron. När det kristna dopet sker skapas det eviga, andliga livet. Så blir vi födda på nytt och befriade från syndens straff och insatta i Kristi rike. Det är den sanna befrielsen från syndens slaveri som då sker. Genom dopet och tron får den i synden bundna människan ett nytt andligt liv. Därför är dopet verkligen en pånyttfödelse så att människan genom dopet blir född på nytt. Jesus säger: *"Den som inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds rike"* (Joh. 3:5).

Men förutsättningen för att detta ska kunna ske är Guds stora seger över synden, döden och djävulen. Detta visas oss genom försoningens ord. Paulus skriver: *"Kristi kärlek driver oss, för vi är övertygade om att en har dött för alla, och därför har alla dött"* (2 Kor. 5:14). Och vidare: *"Gud var i Kristus och försonade världen med sig själv. Han tillräknade inte människorna deras överträdelser, och han har anförtrott oss försoningens ord"* (v. 19). Och Petrus skriver: *"Han bar våra synder i sin kropp upp på korsets trä, för att vi skulle dö bort från synderna och leva för rättfärdigheten. Genom hans sår är ni helade"* (1 Petr. 2:24).

Alla människor föds genom den naturliga födelsen in i syndens och förtappelsens tillstånd. Varje människa ärver Adams synd, som Paulus skriver: *"Genom en enda människa kom synden in i världen, och genom synden döden. På så sätt nådde döden alla människor, eftersom alla hade syndat"* (Rom. 5:12). Men Paulus stannar inte vid syndafallets och arvsyndens faktum. Han fortsätter med att också tala om den andre Adam, d.v.s. Kristus. Liksom Adam var en man, en människa, var Kristus det också, för det står tydligt att Gud blev människa. Kristus blev den andre Adam, men utan synd. Det står: *"Ordet (Kristus) blev kött och bodde ibland oss"* (Joh. 1:14). Nu jämför Paulus de båda och skriver:

"Adam är en förebild till den som skulle komma. Men syndafallet kan inte jämföras med nåden. För om de många dog genom en endas fall, så har Guds nåd och gåva så mycket mer överflödat till de många genom en enda människas nåd, Jesu Kristi nåd" (Rom. 5:14f).

Och Paulus fortsätter: *"Domen kom genom en enda och ledde till fördömelse, men gåvan kom efter många överträdelser och ledde till ett frikännande"* (v. 16).

"Alltså: liksom en endas fall ledde till fördömelse för alla människor, så har en endas rättfärdighet lett till ett frikännande, till liv för alla människor. Liksom de många stod som syndare genom en enda människas olydnad, så ska också de många stå som rättfärdiga genom den endes lydnad" (v. 18f).

Bibelns lära är tydlig och klar. Genom Adams synd har hela världen kommit under Guds vrede och fördömelse. Och genom Kristi fullkomliga offer för hela världens synd har Kristus besegrat synden, döden och djävulen. När Kristus uppstod var det därför ett frikännande från all synd. Detta gäller alla människor utan undantag.

Hur ska vi då förstå detta att Gud både straffar synden och frikänner oss från synden? Det bibliska svaret är tydligt. Den som tror på Jesus Kristus i sitt hjärta och tar emot förlåtelsen flyttas därmed över från djävulens rike till Guds rike. Han står då under Guds nåd. Men den som i otro förkastar Kristus blir kvar i sina synder och står då under Guds fördömelse.

Paulus skriver: *”För om du med din mun bekänner att Jesus är Herren och i ditt hjärta tror att Gud har uppväckt honom från de döda, ska du bli frälst”* (Rom. 10:9). Och Jesus själv säger:

Den som hör mitt ord och tror på honom som har sänt mig, han har evigt liv. Han drabbas inte av domen utan har gått över från döden till livet (Joh. 5:24).

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.